herpy

GEKKOER

Lygodactylus chobiensis

En av de største dvergegekkoene i slekten, opptil 44 mm fra snute til kloakk. *Lygodactylus chobiensis* er blågrå med store, lyse flekker og gul buk, lever på trær i savannen langs elvene Chobe og Zambezi og kan holdes i et lite, høyt og tett terrarium.

Familie: Gekkonidae Engelsk: Okavango dwarf gecko Tidligere navn: *Lygodactylus picturatus chobiensis* Publisert 16. november 2026

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**3-4 cm** snute-kloakk-lengde
Levealder	**5-10 år**
Aktiv	**Om dagen**
Levevis	**Trelevende**
Biotop	**Savanne**
Vanskelighetsgrad	**Øvet**

STELL

Min. terrarium	**30 × 30 × 45 cm** L × B × H for 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**25-30 °C**
Varmeplass	**30-35 °C**
Temperatur, natt	**18-22 °C**
Luftfuktighet	**40-65 %**
Vann	**Ingen vannskål**
UVB	**Anbefalt** Ferguson-sone 2
Kosthold	**Insekter og små leddyr (spretthaler, bananfluer)**
Holdes	**Parvis eller én hann med flere hunner**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Kjønnsmoden	**9 mnd.**
Kullstørrelse	**2 egg**
Inkubasjon	**125 dager** ved 24-27 °C

VERN OG PAPIRER

CITES	**Ikke listet**
EU-vedlegg	**Ikke listet**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Lygodactylus chobiensis er en forholdsvis stor dvergegekko. Voksne dyr måler normalt 25-30 mm fra snute til kloakk, men de største hannene når opptil 44 mm og hunnene opptil omkring 37 mm, så hannene blir litt større enn hunnene. Ryggen er blågrå med store, lyse flekker, og buken er gul. Strupen til hannen kan være svart eller lysegul og har to mørke, vinkelformede tegninger.

Under tærne sitter det fine heftelameller, og halespissen har, som hos andre arter i slekten, en heftepute som dyret bruker som en femte fot når det klatrer.

Arten ble beskrevet av Vivian FitzSimons i 1932 som underart av *Lygodactylus picturatus* og er senere hevet til selvstendig art. Navnet henviser til typelokaliteten Kabulabula ved Chobe-elva i den østlige enden av Caprivi-stripen. I naturen blir dyrene bare omkring halvannet år gamle. Levealderen i fangenskap er ikke dokumentert, og de 5-10 årene i boksen er et usikkert lån fra *L. picturatus*. Arten er sjelden i fangenskap.

Utbredelse og leveområde

Lygodactylus chobiensis finnes langs elvene Chobe og Zambezi og inn i Okavango-deltaet. Utbredelsen omfatter den østlige delen av Caprivi-stripen i det nordøstlige Namibia, det nordlige Botswana, Zambia, Zimbabwe, Malawi og Mosambik.

Angola regnes også med til utbredelsesområdet, men derfra finnes ingen publiserte, presise funn, og landet er ikke med på kartet. Arten vurderes ikke som truet.

> **Naturlig utbredelse:** Namibia, Botswana, Zambia, Zimbabwe, Mosambik og Malawi.

LEVEOMRÅDE

Lygodactylus chobiensis lever på trær i tropisk savanne og på de gressletter langs elvene som oversvømmes i regntiden. Den søker helst føde høyt oppe og sees ofte på akasier, baobabtrær og mopanetrær, av og til også på murer og bygninger. Når den forstyrres, gjemmer den seg bak løs bark og i sprekker.

Klimaet har en varm regntid om sommeren og en lang, tørr og kjøligere vinter. Det finnes ingen målinger av temperatur og fuktighet fra artens egne levesteder.

Stell

TERRARIET

Det finnes bare lite kunnskap om stell av *Lygodactylus chobiensis*. Klimaet i utbredelsesområdet er varmt med en lang tørketid, og stellet følger den nært beslektede *Lygodactylus picturatus*, som arten tidligere ble regnet som underart av. De fleste tallene i denne veiledningen er lånt derfra.

Et par kan holdes i et terrarium på minst 30 × 30 × 45 cm (lengde × bredde × høyde), og større er bedre. Til en hann og to hunner passer 40 × 40 × 60 cm. Høyden teller mer enn gulvarealet, fordi dyret lever på stammer og greiner.

Terrariet må være helt tett for så små dyr og fôrdyrene deres. Bruk fin nettåpning i lokket og ventilasjonsgitre nederst og øverst. Bakvegg og sidevegger må være forseglet, slik at ingen små dyr kan klemme seg inn bak dem. Bruk en bunn av sand og jord over et drenslag, og innred med tykke greiner i skiftende vinkler, korkbark og hardføre planter med stive blader som *Sansevieria*. Barkstykker og korkrør fungerer som skjul og eggleggingssted. Savanneklimaet taler for en litt tørrere innredning enn til regnskogsarter.

Les mer: Terrarieoppsett og bioaktiv bunn

TEMPERATUR

Lygodactylus chobiensis er et varmeelskende dagdyr, og terrariet må ha en tydelig temperaturforskjell. Om dagen skal bakgrunnstemperaturen ligge på 25-30 °C, og under en liten spot eller halogenlampe skal det være en solflekk på 30-35 °C. Om natten faller temperaturen til 18-22 °C. Om vinteren, som tilsvarer tørketiden, kan dagene være litt kjøligere, omkring 23-28 °C.

Spotten må passe til størrelsen på terrariet. En kraftig lampe i et lite terrarium hever raskt hele temperaturen. Bruk en termostat eller dimmer, og mål både høyt oppe og nede i terrariet. Dyr som sitter urørlige på det varmeste stedet med åpen munn, har det for varmt.

Les mer: Varme og temperatur

LUFTFUKTIGHET OG VANN

Luftfuktigheten skal ligge på omkring 40-65 %, litt lavere enn for *Lygodactylus picturatus*, fordi levestedet har en lang tørketid. Tallet er et anslag. Sprøyt terrariet lett hver dag, slik at blader og vegger dekkes av dråper, og vent med neste sprøyting til dråpene er fordampet.

Dyrene drikker dråper fra blader og vegger, så en vannskål er ikke nødvendig og er en risiko for de minste dyrene. Unngå stående vann og stadig våte greiner, som gir mugg og hudproblemer.

LYS OG UVB

Lygodactylus chobiensis er dagaktiv og trenger kraftig, jevnt lys. Bruk lysrør, helst T5, og kombiner et UVB-rør med et dagslysrør, slik at terrariet blir lyst. Hvilken UVB-styrke som passer best, er ikke dokumentert for arten. Et moderat UVB-rør (Ferguson-sone 2) over en del av terrariet er et forsiktig anslag. La det være skygge og skjul i resten av terrariet.

Ha lyset på 12-14 timer, styrt av en tidsbryter, og la natten være mørk.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

I naturen lever *Lygodactylus chobiensis* mest av maur og termitter. I terrariet må den ha levende smådyr: spretthaler, bananfluer, små sirisser, nyklekte bønnebiller, små kakerlakker og små gresshopper. Størrelsen er det viktigste: fôrdyret må være mindre enn avstanden mellom øynene til dyret.

Pudre fôrdyrene lett med kalk med D3-vitamin, og sett en liten skål med ren kalk i terrariet som dyrene selv kan ta av. Skift den før den blir våt og hard. Om arten tar fruktgrøt, er ikke dokumentert; *Lygodactylus picturatus* tar det, og det kan prøves i en lav skål høyt oppe på en gren. Fôr hver dag eller annenhver dag, men unngå overfôring.

Melorm og andre fete larver er for store og for fete til annet enn en sjelden godbit.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

ATFERD OG HÅNDTERING

Lygodactylus chobiensis er liten og rask. Som andre dagaktive dvergegekkoer sitter den ofte urørlig på en gren og skyter så av gårde etter et fôrdyr.

Hold et par eller en hann med én eller to hunner i et terrarium som er stort nok til at hunnene kan komme seg unna hannen. To hanner må ikke holdes sammen, fordi de slåss. Følg med på bitemerker, avbitte haler og dyr som gjemmer seg eller går ned i vekt, og skill dem straks fra hverandre. Arten egner seg ikke til håndtering: halen kan kastes, og dyret slipper lett unna. Åpne bare lukene kortvarig, og steng alle spalter der dyrene kan slippe ut.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Hannen kjennes på en tykkere halerot med hemipenis-lommer og på prenalporene foran kloakken, mens hunnen har en slankere halerot. Strupen til hannen er svart eller lysegul med to mørke, vinkelformede tegninger, og hannene blir litt større enn hunnene. I naturen blir arten kjønnsmoden etter omkring 9 måneder. Vent likevel med å pare dyrene til de er fullt utvokste, slik at hunnen har krefter til eggleggingen.

PARRING

I naturen yngler *Lygodactylus chobiensis* hele året. Hold et par eller en hann med én eller to hunner sammen, og gi mange skjul, slik at hunnen kan komme seg unna hannen. Flytt hannen hvis han hele tiden jager hunnen. En hunn som legger egg hele året, blir lett utmagret; går hun ned i vekt, gi en pause med kortere dager og litt lavere temperatur.

EGGLEGGING OG KULL

Hunnen legger 2 hardskallede egg på omkring 5 × 6,5 mm om gangen, i naturen omkring hver åttende uke. Eggene gjemmes under bark eller i forlatte termittbol. Gi derfor flere trange eggleggingssteder som kan tas ut av terrariet, for eksempel korkrør, bambusrør eller barkstykker, og gi hunnen rikelig med kalk og små fôrdyr.

INKUBASJON

I naturen klekkes eggene etter omkring 125 dager. Temperaturen under utrugingen er ikke dokumentert; 24-27 °C om dagen med et lite fall om natten passer til klimaet. Eggene flyttes forsiktig, om nødvendig sammen med det de sitter på, til en liten boks med fuktig vermikulitt og små luftehull i lokket. De må ikke vendes.

OPPDRETT AV UNGER

Ungene måler omkring 30 mm med halen ved klekkingen. Plasser dem i et lite, helt tett terrarium eller en faunaboks med fuktig substrat, tynne greiner og planter, og sprøyt daglig. Gi dem de aller minste fôrdyrene: spretthaler, bananfluer og nyklekte sirisser, pudret med kalk og D3-vitamin. Hold ungene adskilt fra de voksne, og del dem etter kjønn og størrelse, slik at de ikke begynner å slåss.

Helse og vanlige feil

Lygodactylus chobiensis er hardfør når temperatur, fuktighet og fôr er i orden. Det finnes ikke artsspesifikk kunnskap om sykdommer; de typiske problemene for små dagaktive dvergegekkoer er:

- For lite vann og for tørt terrarium. Små dyr tørker raskt ut, særlig i sommervarmen eller under en lampe som er for kraftig. Sprøyt daglig.
- For høy varme i et lite terrarium. Bruk termostat eller dimmer, og følg med på dyr som sitter med åpen munn.
- Mangel på kalk og D3-vitamin, særlig hos hunner som legger egg. Gi ren kalk i en liten skål, og pudre fôrdyrene.
- Hudskifteproblemer med hudrester på tær og halespiss. Rett opp fuktigheten, og løsne restene forsiktig med lunkent vann.
- Slagsmål mellom hanner med bitt og tapte haler.
- Små dyr som klemmes eller forsvinner i spalter bak bakvegg og innredning. Forsegl alle hulrom.

Et friskt dyr er livlig, har klare øyne og en fyldig halerot. Oppsøk veterinær med erfaring på krypdyr hvis dyret går ned i vekt, sitter slapt eller slutter å spise.

Les mer: Typiske sykdommer og tegn på sykdom

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.